

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 јуни 2023 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: мај 2023 година

- Во мај 2023 година, **паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})** оствари месечно зголемување од 1,4%, пред сè поради растот на депозитните пари, при забележан раст и на долгорочните депозити до две години и краткорочните депозити, во услови на пад на готовите пари во оптек. Анализирани на годишно ниво, паричната маса бележи раст од 9,8%, во најголем дел како резултат на зголемените депозитни пари и краткорочните депозити, при позитивен придонес и на останатите компоненти.
- Вкупните депозити³**, во мај, забележаа раст од 1,9% во споредба на месечна основа, што е одраз на зголемените депозити на двата сектора, со поголем придонес на корпоративниот сектор. Годишниот раст на вкупните депозити од 10,7% се објаснува со зголемувањето на депозитите на двата сектора, со изразен придонес на секторот „домаќинства“.

Табела 1. Парична маса и вкупни депозити на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)			годишна промена (во %)					месечна промена (во %)				
	12.2022	4.2023	5.2023	3.2022	6.2022	9.2022	12.2022	5.2023	3.2022	6.2022	9.2022	12.2022	5.2023
Парична маса М4	547,355	548,997	557,897	2.8	1.4	2.9	5.1	10.5	-1.7	0.5	0.8	3.0	1.6
Парична маса МЗ	499,803	496,655	503,786	4.0	2.3	3.7	5.3	9.8	-1.8	0.7	0.9	2.8	1.4
од кои:													
Готови пари во оптек	47,494	47,448	46,784	-1.4	0.0	-0.7	6.8	8.6	-1.3	1.3	-0.3	9.6	-1.4
Депозитни пари	188,036	185,617	191,918	0.8	-0.5	3.1	5.8	15.7	-4.4	1.0	2.4	4.1	3.4
Краткорочни депозити	214,490	213,754	214,036	11.8	10.3	8.9	6.8	4.6	0.8	0.4	-0.3	0.9	0.1
Долгорочни депозити до 2 години	49,782	49,836	51,047	-8.5	-14.8	-9.3	-3.8	12.2	-3.6	-0.2	1.9	0.0	2.4
Вкупни депозити	491,537	492,391	501,685	3.5	1.8	3.4	4.9	10.7	-1.7	0.4	0.9	2.6	1.9
од кои:													
Корпоративен сектор	142,627	137,727	145,042	3.9	-4.8	0.4	3.7	17.8	-2.4	-0.2	1.5	3.3	5.3
Во денари	94,395	89,892	96,100	-2.7	-7.3	2.6	2.5	17.6	-4.2	0.9	3.1	1.0	6.9
Во странска валута	48,232	47,835	48,941	19.4	0.8	-4.2	6.1	18.3	1.1	-2.5	-1.7	8.2	2.3
Домаќинства	323,084	328,967	330,937	3.9	5.2	5.3	5.8	8.7	-1.8	1.0	1.1	2.7	0.6
Во денари	155,215	159,470	160,232	-7.1	-6.2	-5.8	2.2	12.3	-4.8	0.3	1.4	6.2	0.5
Во странска валута	167,869	169,497	170,705	16.1	17.8	17.1	9.3	5.5	1.1	1.7	0.8	-0.3	0.7

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

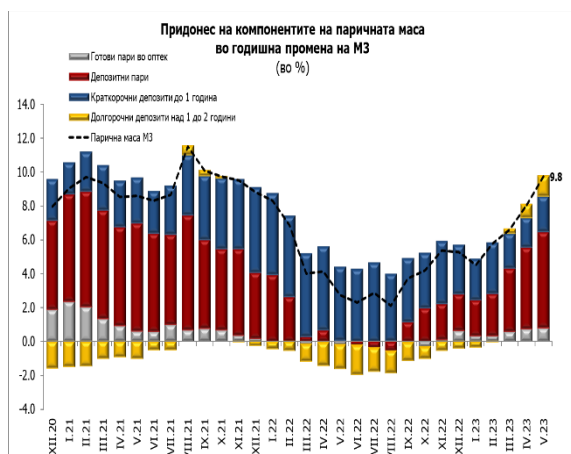
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во мај, **вкупните кредити** бележат месечен раст од 0,9%, како резултат на зголеменото кредитирање кај двата сектора коишто имаат речиси подеднаков придонес кон растот. На годишна основа, кредитите растат за 6,5%, што произлегува од повисокото кредитирање на двата сектора, со малку поизразен придонес на секторот „домаќинства“.

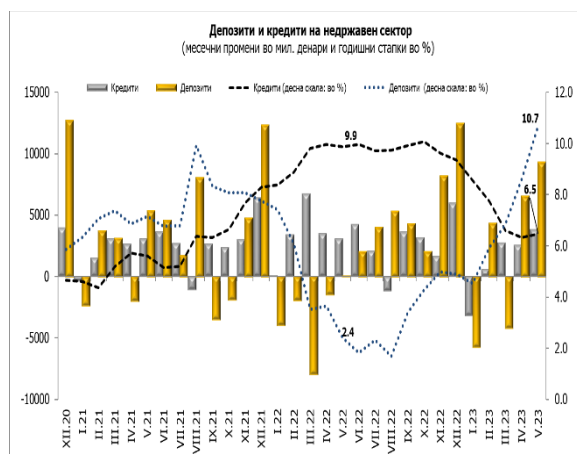
Табела 2. Вкупни кредити на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)			годишна промена (во %)					месечна промена (во %)				
	12.2022	4.2023	5.2023	3.2022	6.2022	9.2022	12.2022	5.2023	3.2022	6.2022	9.2022	12.2022	5.2023
Вкупни кредити	423,114	425,805	429,626	9.8	10.0	9.9	9.4	6.5	1.7	1.0	0.9	1.4	0.9
<i>од кои:</i>													
Корпоративен сектор	205,974	205,116	207,143	11.9	12.4	12.6	11.5	6.5	2.4	1.1	1.1	2.6	1.0
Во денари	122,377	121,286	122,323	14.3	11.9	9.3	6.8	2.1	1.8	-0.2	0.9	3.5	0.9
Во странска валута	83,598	83,830	84,820	8.3	13.3	17.6	19.3	13.4	3.3	3.3	1.5	1.4	1.2
Домаќинства	214,965	218,274	220,240	7.9	7.7	7.6	7.3	6.5	1.1	1.0	0.7	0.3	0.9
Во денари	119,178	120,200	121,155	7.8	7.7	6.8	5.2	3.6	1.1	0.8	0.4	-0.2	0.8
Во странска валута	95,786	98,075	99,085	8.0	7.6	8.5	10.2	10.3	1.1	1.2	1.0	1.0	1.0

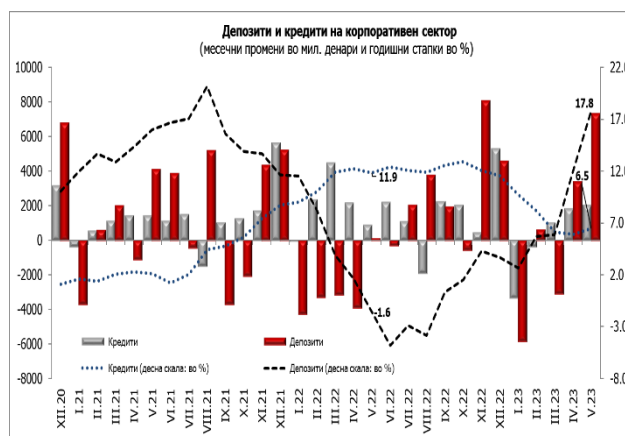
Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁴

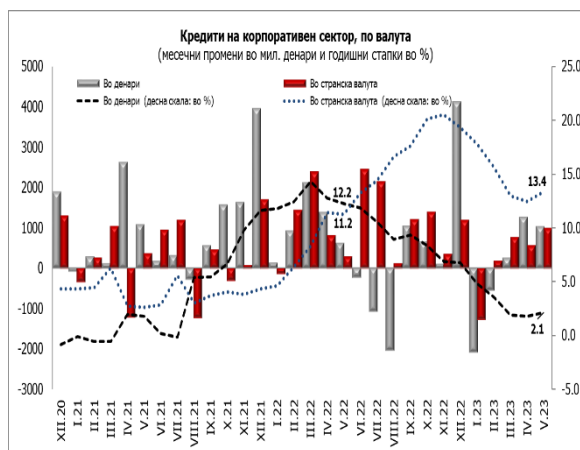
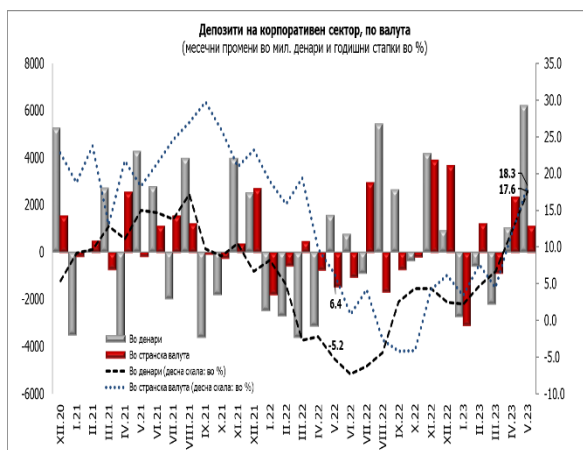
Извор: НБРСМ.

⁴ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

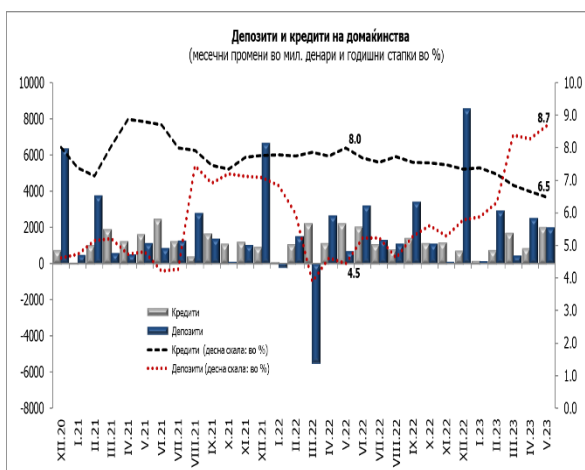
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- **Вкупните депозити на корпоративниот сектор**, во мај, се зголемени за 5,3% на месечно ниво, главно поради повисоките депозитни пари, при помал позитивен придонес и на долгорочните и на краткорочните депозити. Во однос на мај претходната година, депозитите на корпоративниот сектор забележаа раст од 17,8%, во поголем дел како резултат на депозитните пари и краткорочните депозити во странска валута, при позитивно влијание и на краткорочните депозити во денари и долгорочните депозити.
- Во мај, **кредитите на корпоративниот сектор**⁵ забележаа месечно зголемување од 1,0%, што се должи на одобрените кредити во денари и во странска валута, при што растот е малку поизразен кај денарските кредити. На годишно ниво, кредитите на корпоративниот сектор остварија раст од 6,5% што се објаснува со повисокото кредитирање во денари и во странска валута, со поголем придонес на кредитите одобрени во странска валута.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁶

Извор: НБРСМ.

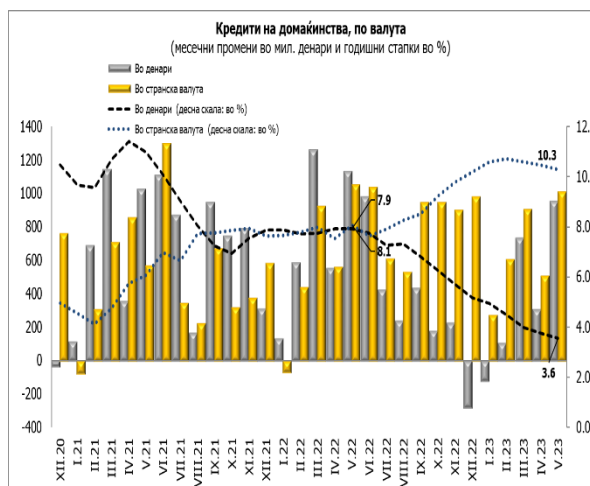
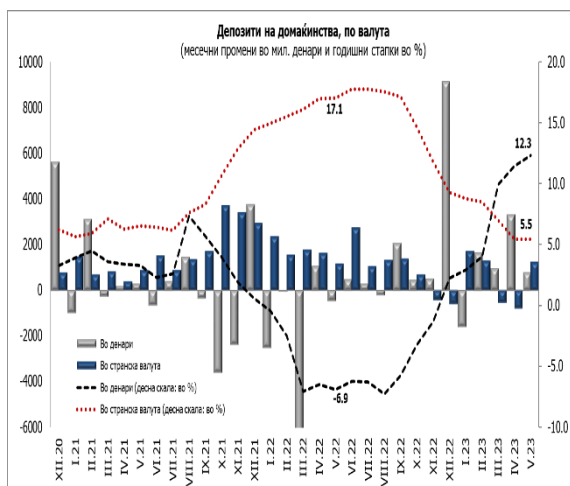
⁵ Почнувајќи од јуни 2018 година, а во согласност со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

⁶ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и на самостојните вршители на дејност.

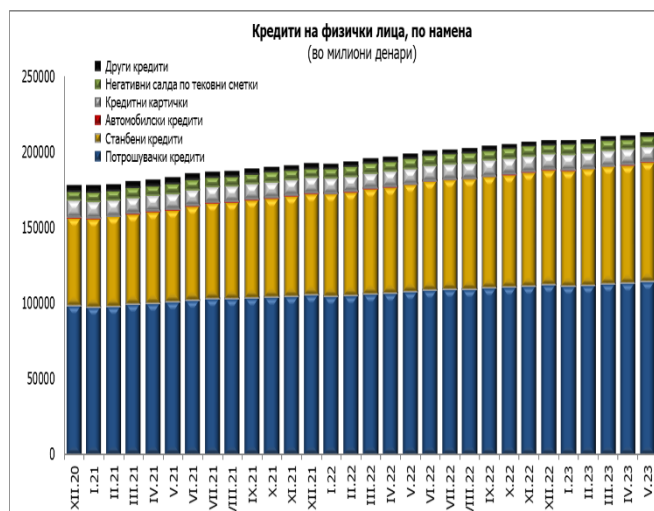

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- **Депозитите на домаќинствата**, во мај, остварија месечен раст од 0,6%, во најголем дел како резултат на зголемените долгорочни депозити во денари и во странска валута, при дополнителен позитивен придонес и на краткорочните депозити во странска валута, во услови на забележан пад на краткорочните депозити во денари и депозитните пари. Во споредба со мај минатата година, депозитите на домаќинствата забележаа раст од 8,7%, што во поголем дел е одраз на зголемените депозитни пари, при дополнителен позитивен придонес и на долгорочните депозити во странска валута и во денари, како и на краткорочните депозити во странска валута.
- Во мај, **кредитите на домаќинствата**, се зголемија за 0,9% на месечна основа, поради зголеменото кредитирање во денари и во странска валута, малку поизразено во странска валута. На годишно ниво, кредитите бележат раст од 6,5%, којшто во поголем дел се должи на кредитите одобрени во странска валута.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)			годишна промена (во %)					месечна промена (во %)				
	12.2022	4.2023	5.2023	3.2022	6.2022	9.2022	12.2022	5.2023	3.2022	6.2022	9.2022	12.2022	5.2023
Потрошувачки кредити	112,504	113,786	114,790	7.0	6.7	6.7	6.3	6.2	1.0	1.1	0.8	0.7	0.9
Станбени кредити	75,905	77,886	78,648	15.8	14.9	12.9	12.7	10.9	1.5	1.1	0.9	1.2	1.0
Автомобилски кредити	358	346	350	-0.6	6.2	0.8	9.1	3.2	1.2	-0.9	-0.5	-0.2	1.2
Кредитни картички	10,324	10,129	10,158	-4.1	-2.1	-0.1	0.7	-0.4	0.7	0.7	-0.1	-0.9	0.3
Негативни салда по тековни сметки	5,963	6,439	6,616	0.7	1.5	0.0	1.0	2.1	1.1	0.6	-2.0	-10.2	2.7
Други кредити	2,207	2,060	2,032	-32.9	-35.8	-17.1	-15.5	-15.4	-2.3	-1.4	-1.2	-0.7	-1.4

Извор: НБРСМ.

- Во мај 2023 година, гледано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, **потрошувачките и станбените кредити**, како најзастапени категории, остварија месечно зголемување од 0,9% и 1,0%, соодветно, при годишен раст од 6,2% и 10,9%, соодветно. **Автомобилските кредити**, овој месец, се повисоки за 1,2% на месечно ниво, додека на годишно ниво се зголемени за 3,2%. Кредитите одобрени на **кредитни картички** забележаа месечен раст од 0,3%, додека на годишна основа се намалија за 0,4%. Кај **негативните салда на тековните сметки** е забележан месечен и годишен пораст од 2,7% и 2,1%, соодветно. Кредитите одобрени врз **други основи**, во мај, се пониски за 1,4% и 15,4% на месечна и годишна основа, соодветно.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 јули 2023 година
(референтен пресек заклучно со јуни 2023).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3108 430 или 02/3215-235 лок. 108/110.